



דברי חיזוק ומוסר מלוקטים משיעוריו של מורנו הרב בניהו שמואלי שליט"א ל'שבת ראש השנה'

ראש השנה תחילת אשכנז וחסד הפריאה - בראש השנה אנחנו אומרים 'זה היום תחילת מעשיך'. מה זה תחילת מעשיך? הרי זה לא בריאת העולם. בריאת העולם הייתה בכ"ה ב'אלול'. הכוונה היא לבריאת האדם הראשון, שנברא ביום ראש השנה. יום בריאת האדם נקרא 'תחילת מעשיך', ולמה? כי האדם הוא הבחיר והעיקר של הבריאה. כל העולמות, העליונים והתחתונים, נבראו כולם, והאדם מנהיג אותם. כולם נבראו לצורך האדם, לשרת אותו. אם הוא לא שומר את התורה, כולם 'הולכים' והם לא יכולים להתקיים, שנאמר: 'אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי' (ירמיהו לג, כה). **הגאון מווילנה שואל**, איך העולם עמד והתקיים בימים ראשון עד שישי שרק בו נברא האדם? כלומר, איך העולם עמד כשהאדם עדיין לא היה קיים כדי לעבוד את האדמה וללמוד תורה? כשהקדוש ברוך הוא ברא את העולם, חייב להיות מי שיעמיד אותו על ידי תורה ותפילה. עד שנברא האדם הראשון ביום השישי, מי העמיד את העולם? הרי אם אין אפילו רגע אחד של תורה, אין עולם. מביא הגאון מווילנה, שהקדוש ברוך הוא העמיד את העולם רק על ידי 'חסד'. אפילו שהאדם לא היה קיים, העולם התנהג ב'חסד'. הקדוש ברוך הוא אמר: 'אני אנהיג את העולם רק בחסדי', פלא פלאות. אומר הגאון מווילנה, כמו שאז כל הימים האלה עמדו בגלל החסד שהקדוש ברוך הוא הגביר, גם עכשיו בימים הללו מתגלה אור החסד.

הנפשותיו קבלו הפסח חיים - **ה'חפץ חיים' היה אדם שלא דיבר כל ימיו לשון הרע.** הוא חיבר את ה'משנה ברורה', שכל העולם לומד ממנה את הלכות 'אורח חיים' ונהנים ממנה מאוד, וחיבר ספר 'חפץ חיים' על שמירת הלשון וחיזוק התורה. כמו כן, חיבר ביאור על כל מעשה הקורבנות, כי אמר בכל רגע: "כשייבנה בית המקדש, איך נדע להקריב קורבנות? מה ההלכות?". עשה דברים גדולים בעולם, והיה עניו גדול מאוד, והיה הולך כאחד הפשוטים. כל יום הוא היה עושה חשבון נפש, מודה להשם, קורא 'נשמת כל חי', ומדבר עם אשתו להודות להשם יתברך על מה שנתן. בכל ערב ראש חודש ובכל שבוע היה עושה חשבון נפש. בסוף השנה היה מפרט כל רגע ורגע של השנה: חודש תשרי, חודש מרחשון, חודש כסלו, הכל מפורט. שנה אחת אמר שהוא זוכר כל מה שעשה במשך כל השנה, חוץ משש דקות שהוא לא זוכר אותן בבירור, ואיזו תשובה הוא היה עושה על זה!

כשהוא חיבר את הספר 'משנה ברורה', על כל דבר היה מתפלל. גוי אחד ב'ראדין', שהייתה לו אחוזה ושדה גדול, נכנס באחד הבקרים בשעה 3:00 או 4:00 לפנות בוקר לראות מה קורה בשדה. פתאום הוא שומע צעקות ובכיות. רץ לכיוון הקול, ורואה אדם שוכב ובוכה בבכיות נוראות. זה היה ה'חפץ חיים'. שאל אותו הגוי 'מה קרה?', ו'החפץ חיים' ענה לו: "אני מבקש ממך סליחה שנכנסתי לשדה שלך. באתי פה להתפלל, כי אני מוציא ספר הלכה, ואני מתפלל לקדוש ברוך הוא שלא תהיה בו שום טעות, שאנשים לא יטעו בהלכה באשמתי". תראו מה זה יראת שמיים, שאדם הולך, בוכה ומתפלל להשם בצורה כזאת. תלמידים שהסתובבו שם פגשו את הגוי, והוא שאל אותם: "אתם התלמידים של רבי ישראל מאיר?". אמרו לו: "כן, איך אתה מכיר אותו?". סיפר להם הגוי מה שראה, איך הרב שלהם שוכב בשדה ובוכה להשם שלא תצא שגגה מתחת ידו.

כשהדפיס את ה'משנה ברורה', היה הולך ומוכר את הספר בעצמו. פעם אחת שכר עגלה ונסע לעיר אחת. באמצע הדרך עצר ה'חפץ חיים' לעשות דבר דחוף, ואמר לעגלון לחכות לו. העגלון ברח לו עם העגלה, עם הספרים ועם הכל. ה'חפץ חיים' לא אמר

כלום, הלך את כל הדרך ברגל והתעייף מאוד. כשהגיע לעיר, מצא את העגלון ושילם לו את כל מה שמגיע לו, וגם שילם על הדרך שברח.. אחר כך שכר עגלה אחרת ונסע לעיר אחרת. אמרו לו: "אבל הגעת לעיר הזאת, תמכור פה את הספרים!". אמרו לו והפצירו בו, והוא השיב: "אם אמכור פה את הספרים, העגלון יבין מי אני ותהיה לו בושה גדולה על מה שעשה לי. כדי שלא יתבייש, אלך למכור את הספרים במקום אחר". איזה מידות אלה, למנוע בושה ממי שפגע בו, פלא פלאות.

היו מציעים לו משרות רבנות רבות והוא לא רצה, כי רצה להתפנות לחיבור הספרים. ביתו של ה'חפץ חיים', מרת זקס ע"ה (אימו של ראש ישיבת חברון), נשאלה פעם מה היא זוכרת מאביה, והשיבה: "מה אני לא זוכרת? הכל אצל אבא היה דברים גדולים". היא סיפרה על יהודי חולה שבא ובכה לאביה, ו'החפץ חיים' אמר לו: "אין לי כוחות כעת כמו שהיה לי פעם". חיפשו אח"כ את ה'חפץ חיים' בכל מקומות, ולא מצאו אותו, עד שמצאו אותו ביער: הוא צייר עיגול, נכנס לתוכו ואמר: "ריבונו של עולם, אני לא יוצא מפה עד שפלוני יהיה בריא!". **מקרה אחר היה באדם שחלה במחלה קשה**, ו'החפץ חיים' קיבל על עצמו להתענות 20 שנה כדי שאותו יהודי יבריא. זו הייתה אהבת ישראל שלו. ה'חפץ חיים' היה אומר: כתוב 'איזהו שוטה? המאבד מה שנותנים לו' (חגיגה ד, ב). והיה נותן משל: תארו לעצמכם עשיר מופלג שבנו היחיד חלה במחלה קשה ונטה למות. הרופאים הרימו ידיים, אך אמרו שיש טיפול אחד שיכול להציל אותו, אם יחליפו את כל דמו בדם של ילד אחר בן גילו. הציע הרופא לאבא העשיר ללכת למשפחה ברוכת ילדים ולהציע סכום עתק כדי שיתנו ילד אחד לצורך העברת הדם. אך שום אבא לא הסכים לכך, שום אבא לא יסכים שבנו ימות בשביל משהו אחר. אמר ה'חפץ חיים': ברוב איווולטנו, אנחנו מוותרים על החיים של עצמנו! אדם חותך מבשר החי של עצמו וזורק בזדון, מבזבז דקות וימים לריק ומאבד זמן, והרי אלה החיים שלו...!

ה'חפץ חיים' לא רק שהאריך ימים, אלא כל ימיו היו מלאים, בבחינת 'ואברהם זקן בא בימים' (בראשית כד, א), והיה מנצל כל רגע. הוא היה נועל נעליים בלי שרוכים, ואמר: "חבל על הזמן לשרוך את הנעל. לשרוך נעליים לוקח דקה, וכל יום דקה זה הרבה זמן מצטבר". אחד הרבנים ראה את ה'חפץ חיים' חוזר מדרך מעייפת, ועוד לפני שחתנו הספיק לפשוט את הצעיף, ה'חפץ חיים' כבר פתח גמרא ולמד בזריזות נפלאה. הרבה פעמים אדם אומר לעצמו: "לא הצלחתי, מחר נתחיל משהו חדש", או מנסה לברוח כשיש ניסיון קשה ואומר "נמתין לזמן נוח יותר". על זה היה ה'חפץ חיים' אומר את הפסוק: 'המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא' (שמות ג, ה). שלא יאמר אדם "עכשיו קשה לי בעבודת השם, אמתין לימים אחרים של התרוממות". לא. אלא במקום שבו אתה עומד עכשיו, איך שהוא, אדמת קודש הוא, ושם אתה צריך להצליח. **פעם בא רב של עיירה אחת אל ה'חפץ חיים' ואמר לו**: "מצב היהדות בעיירה בשפל המדרגה, המסיטים מרימים ראש, יש התפקרות גורפת, מה ביכולתי לעשות?". שאל אותו ה'חפץ חיים': "יש שיעורי תורה?". ענה הרב: "אני מוסר שיעור לקומץ של שישה אנשים, הנוער מדיר את רגליו, מה אני יכול לעשות..?". שאל: "מה עם הכשרות?". ענה: "הקצב פוסק בעצמו את השאלות ולא שומע לי, מה אני יכול לעשות..?". שאל: "מה עם הטהרה?". ענה: "המקווה סגור, הקהילה לא משלמת לבלן, מה אני יכול לעשות..?". שאל: "ומה עם תלמוד תורה?". ענה: "מזמן נסגר, הכל הולך לחילונים". זעק לעומתו ה'חפץ חיים': "מה אתה יכול לעשות?? להתעלף, אתה כן יכול! לצעוק ולזעוק להשם! הישועה באה מתוך זעקה, כמו שכתוב: 'ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו, ותעל שוועתם אל האלהים' (שמות ב, כג)". **פעם שאל משהו את ה'חפץ חיים'**: כתוב ב'זוהר הקדוש', שכל מצווה שנעשית בלא יראה ואהבה ('דחילו ורחימו') אינה עולה למעלה (תיקוני זוהר, תיקון ע). מה יקרה לאנשי דורנו? הרי מי יכול להעיד על עצמו שהוא מקיים מצוות ביראה ואהבה גדולות להשם? אמר לו ה'חפץ חיים': פגשתי פעם בעל מאפייה שטיבו של הלחם שלו היה מצוין, אך הצורה של החלות לא הייתה יפה במיוחד, ולכן לא תמיד קנו ממנו. והנה בזמן המלחמה פגשתי אותו שוב, ושאלתי אותו איך העסקים. ענה לי: "מצויין, הכל נמכר!". במלחמה אנשים לא מסתכלים איך החלה נראית, כיוון שהלחם עצמו טוב, הצורה כבר לא משנה. כך מרגיש הקדוש ברוך הוא כלפי הדור שלנו. כולנו נמצאים במלחמה נוראה עם היצר הרע, הניסיונות והמבחנים מחרידים. כשאתה עושה מצווה בזמן מלחמה כזאת, תדע לך שהיא עולה למעלה גם בלא 'דחילו ורחימו', כי עצם עשיית המצווה בזמן מלחמה יקרה מאוד לפני השם. **מעשה שהיה בזמנו של ה'חפץ חיים'**, בנערה אחת שנכנס בה 'דיבוק'. תלמידי ה'חפץ חיים' שלמדו אז בכולל 'קדושים', נשלחו על ידי רבם להוציא את הדיבוק, ולפני שהוציאו אותו שאל אותו אחד התלמידים אם הוא יודע מי הוא ה'חפץ חיים'. ענה הדיבוק: "בשמיים מחשיבים אותו כמו תנא קטן!" עם הגדולה העצומה של ה'חפץ חיים', בשמיים החשיבו אותו תנא קטן בזכות ידיעותיו ועמלו בתורה. היה אומר הרב זקס חתנו, שהוא התפלל לקב"ה, שאף אחד לא יכיר את גדולתו. אמרו לו 'טוב, אבל איך הוא לא הסתיר את זה שהוא צדיק?', אמר להם 'אף פעם הוא

לא ידע וחשב על עצמו שהוא צדיק!.. נכדו של ה'חפץ חיים' סיפר, ש'החפץ חיים' הוסיף הגהות והערות בשולי הגיליונות של חיבוריו על 'קדשים', ואמר שעשה זאת כדי שידעו שהוא גם קצת 'למדן', וכך לא יזלזלו חלילה בספריו האחרים שלו על שמירת הלשון. וכל מה שהוא זכה, היה בזכות סייעתא דשמיא של אימו, שהייתה גומרת בכל יום את ספר ה'תהילים' בדמעות כדי שבנה יהיה תלמיד חכם. היה אומר ה'חפץ חיים': כדי לזכות בדיון ומהשמיים ידונו אותנו לכף זכות, אדם צריך לדון את חבריו לכף זכות תמיד.

בריאת העולם ומקור החיות - בכ"ה באלול היה יום בריאת העולם. "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ... ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" (בראשית א, א-ה). כל זה היה ביום הזה: שמיים, אש ומים כאחד, ומיתוק כל הדינים. לכן זהו יום "תחילת מעשיך". אך הכול היה עומד עד שבא האדם, התפלל, ואז הכול צמח, גדל והתחיל לפעול. הכול תלוי באדם, כל העולם תלוי בבן אדם. בני האדם יודעים לתת כוח לעולמות לרוץ, להתקדם, לבנות ולעשות, והכול תלוי בהם. מה שצריך לדעת הוא שבראש השנה הקדוש ברוך הוא ברא את האדם הראשון, נפח בו נשמת חיים ונתן לו חיות. מה פירוש החיות הזאת? כתוב: "אם לא בִּרְיִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שָׁמַיִם" (ירמיהו לג, כה). כמו שלאדם יש נשמה, כך גם לעולם יש נשמה, והנשמה של העולם היא התורה, המצוות והמעשים הטובים שאנחנו עושים. היום הזה הוא מקור החיות של כל השנה כולה, כלומר, כל השנה כולה תלויה ביום ראש השנה. כל מה שיהיה בכל השנה, הכול נקבע בראש השנה. וזהו כל מהותו של ראש השנה. כל חג מתעורר בזמן שלו: 'יציאת מצרים' מתעורר תמיד בחג פסח. בראש השנה מתעוררת הבריאה הראשונה שברא השם יתברך את העולם, ולכן נמשכת חיות לכל השנה. בראש השנה אנו זוכים לחיים מאת "מלך חפץ בחיים", כדי להמשיך חיות לכל השנה. **לכן בראש השנה יצא יוסף מבית האסורים, ולכל זרעו יש כוח ביום הזה להשתחרר, לצאת משעבוד ומיצר, ולצאת מן החושך אל האור.** זהו הכוח של היום. כיוון שזהו השורש של כל השנה, איך שאדם מתנהג ביום הקדוש הזה, ראש השנה, כך תהיה ההתנהגות שלו בכל השנה כולה. לכן צריך להתנהג טוב מאוד בראש השנה.

ה'תש"ס / תשרי / תש"ס - אומרים: "מאן דדמיך בריש שתא, דמיך מזליה" (מי שישן בראש השנה, ישן מזלו). אדם לא יישן בראש השנה כדי שלא יישן מזלו, וצריך להיזהר להיות ער ועירני. **היה אומר הרב הקדוש רבי פינחס מקוריץ שראש השנה הוא כמו גלופה ותבנית של כל השנה.** לכן עיקר העבודה היא לקדש את ראשית מחשבת האדם. איך כתוב: "וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמורוֹ", (בראשית כב, ג). על ידי שהשכים בבוקר לעבודת השם, כבש את החומריות. לכן זהו דבר גדול, ולכן לא אוכלים 'חמוץ' בראש השנה. כשאדם אוכל חמוץ הוא עושה תנועה מסוימת בפניו. ראש השנה הוא גלופה ותמונה של כל השנה, ואם יעשה כך, כל השנה הוא ייראה כך. לכן אין לאכול חמוץ, אלא לאכול מה שמתוק.

ה'תש"ס / תשרי / תש"ס - **בראש השנה נברא אדם וחווה.** כשהקדוש ברוך הוא ברא את העולם, הוא ברא אותו במידת הדין ושיתף עמה את מידת הרחמים. איך כתוב? "בַּיּוֹם עָשָׂה ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם" (בראשית ב, ד). ה' "זו מידת הרחמים, 'אלוהים' זו מידת הדין, 'וַיַּיְצֵר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם" (בראשית ב, ז). כל חודש 'תשרי' הוא בעצם חודש מיוחד. אומרים: 'הא רעוא דתשרי על עמיה', שחודש תשרי יהיה כל הזמן על עם ישראל, שיהיה חודש 'תשרי' כל הזמן על עמו, כי יש בו חגים טובים ויש בו סימנים טובים. ב'תשרי' נולדו אבות העולם, ולכן הוא נקרא "ירח האיתנים", שבו נולדו איתני העולם. גם בראש השנה נפקדו אמותינו הקדושות: נפקדה שרה אמנו בראש השנה, ואותו דבר רחל וחסה. חנה הייתה עקרה 19 שנים ואז נפקדה, וקראו לבנה שמואל (שמואל בגימטריה: ראש השנה). בראש השנה גם בטלה עבודת הפרך מאבותינו במצרים.

בספר 'נחמיה' כתוב, שאחרי 70 שנה שעם ישראל היו בגלות בבל, עלו בני ישראל (42,360 אנשים) עם עזרא הסופר לארץ ישראל (נחמיה ז, יו). הם הגיעו לרחוב אשר לפני שער המים, ועלה עזרא על מגדל עץ שבנו במיוחד כדי שיקרא שם את התורה. בעת שהיה קורא את התורה, כל העם בכו על שלא קיימו את התורה כראוי. אמר להם עזרא אחרי שעשו תשובה ועזבו את הנשים הנזכרות ואת ילדיהן שלחו בחזרה ל'בבל', 'אל תדאגו עכשיו, לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו, כי קדוש היום לאֲדֹנֵינוּ וְאֵל תַּעֲצֹבוּ כִּי חֻדַּת ה' הִיא מַעֲזָכֶם" (נחמיה ח, י). אסור להיות עצוב עכשיו, תאכלו היום בשר שמן, שתו ממתקים ושלחו מנות. לכן עד היום הזה, כמו שאמר עזרא, צריך לאכול בראש השנה בשר שמן ומיני מתיקה. ואכן עשו זאת כל העם, והלכו לאכול ולשתות ולשלוח מנות ולעשות שמחה גדולה. לכן גם היום, טוב שבערב ראש השנה אדם ישלח מנות לחברו, יין, משהו מתוק, או תבשיל, כל אדם לפי מה שהוא.

מנהלית ראש השנה - בליל ראש השנה נוהגים לאכול תפוח בדבש ואומרים: "יהי רצון מלפניך שתתחדש עלינו שנה

טובה ומתוקה". למה צריך גם "מתוקה", לא מספיק "טובה"? ידוע שהקדוש ברוך הוא עושה איתנו רק טוב, וכדברי רבי עקיבא: "כל דעביד רחמנא לטב עביד" (ברכות ס, ב). אך אנו מבקשים לא רק שיעשה איתנו טוב, אלא שנרגיש שזה טוב. הרבה פעמים קשה לאדם, ואף על פי שהקדוש ברוך הוא נותן לו טוב, קשה לו להרגיש זאת. לכן אנו אומרים "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" (תהילים קיח, א), וצריך תמיד לברך את השם אפילו על הרעה, כי הכול חסד. אך אנו מבקשים שיעשה עמנו חסד שנרגיש אותו, שנרגיש את המתוק. כל מה שהשם מביא לנו, אנו רוצים להרגיש אותו טוב. לכן אומרים שתהיה שנה טובה וגם שתהיה מתוקה, שנרגיש את המתיקות בכל דבר שהשם נותן. למשל, כשהרופא עושה ניתוח זה דבר טוב ובריא, אבל זה לא מתוק. אנו רוצים שנרגיש את המתיקות, שיהיה רק טוב ולא על ידי קושי. מה שצריך לדעת הוא שהמתיקות נותנת לאדם הצלחה.

עוד אנחנו אומרים בסימנים - **"שנהיה לראש ולא לזנב"**. זה לא מספיק רק להגיד את הדברים, אלא צריך גם לחזור בתשובה. מה פירוש "שנהיה לראש ולא לזנב"? שהראש ילך לפני וינהיג את החומר. הזנב מייצג את החומריות, וצריך שהרוח תוליך אותנו ולא החומר, שאנחנו נרכב על הבהמיות ולא הבהמיות תרכב עלינו. זה מה שנאמר: שנהיה לראש ולא לזנב, וכמו שאומרים: נהיה ראש לאריות ולא זנב לשועלים. אמרנו שאת התפוח טובלים בדבש. למה טובלים את התפוח בדבש? יש בזה רמז גדול. הטבע של הדבש הוא שהוא מהפך את כל מה שנמצא בו לדבש. עד כדי כך שכתוב בש"ך (יורה דעה, סימן פד) שדבר איסור שנחתך ונפל לתוך דבש ונתמחה בו, מותר ואין בזה בעיה. זהו כוח התשובה: כשאדם חוזר בתשובה מאהבה, נעשות לו זדונות כזכיות (יומא פו, ב). זה כמו טבע הדבש שממתיק ומהפך דבר נבלה לדבר טהור, וממתיק את כל הדינים. לכן אנו טובלים את התפוח בדבש. לגבי התפוח, היה אומר רבי ישראל מרוז'ין **שתפוח** הוא ראשי תיבות: **ת**יגלון **פ**תגמין ו**ת**אמרו **ח**ידושין. זהו דבר גדול.

זריפות מכאס ואימאז ביום הדין - כאמור, אדם לא יישן בראש השנה, כי "מאן דדמיך ברישתא, דמיך מזליה". יותר טוב שאדם ילמד וישתדל לא לישון. ביום, לומדים ולא הולכים סתם. בנוסף, צריך להיזהר מאוד בראש השנה לא לכעוס. כל השנה אסור לכעוס, וכל שכן בראש השנה, כי זה אינו סימן טוב. מי שקשה לו שלא לכעוס, צריך לדעת שבדרך כלל אין דנים את האדם אלא לפי התנהגותו של אותו רגע, כמו שנאמר על ישמעאל: "באָשֶׁר הוּא שָׁם" (בראשית כא, יז). לכן, אפילו אם כל השנה אדם לא היה טוב, לפחות עכשיו יהיה טוב. תמיד קשה להתגבר על יצר הרע, יש לשון הרע ויש ניסיונות, אבל עכשיו צריך להתגבר, לא לכעוס ולא לדבר מה שלא צריך.

מורנו חכם יהודה פתאי אמר על מקובל גדול (ובעצם סיפר על עצמו), שבראש השנה נזהר שלא לכעוס, אך התגרה בו ה'בעל דבר'. היה לובש הרב לכבוד החג גלימה לבנה ויפה, והם היו יושבים שם ב'בגדד' בראש חג, והיה מסביב לגג מלמעלה חוט לכל האורך והיו שמים בו מנורות שמן לתאורה לכבוד החג. הוא ישב ועשה קידוש, ובאה חתולה, קפצה ושפכה עליו ועל בגדיו את כל השמן. אמר: "טוב, נביא גלימה של שבת", והחליף. עלתה אשתו עם הסיר של האוכל, התגלגלה מהמדרגות, הכול נשפך והלך. אמר: "כפרת עוונות, לא נכעס ולא נקפיד". הביאו את האוכל של הבוקר, באה החתולה ושיחקה בסיר, והכול הלך. אמר: "לא כעסנו, כי ידענו שזה ניסיון מהשמיים". הוא סיפר שאותה שנה היו לו בעיות גדולות, אבל הכול נפל על ממון ולא על נפשות, והשם הציל אותו.

גם על ה'בן איש חי' מסופר שהמשרתת הייתה למעלה, וכשהוא עבר למטה כדי ללכת לבית הכנסת בערב ראש השנה עם הגלימה המיוחדת שעליו, שפכה המשרתת מים מהגג למטה על הרב. היצר הרע עושה תחבולות. האדם מתכנן ומתכנן שהכל ילך כשורה, אבל אי אפשר לדעת מה שקורה, והכול ביד מנהיג העולם. ובפרט השנה כשחל ראש השנה חל בשבת, צריך להיזהר מאוד, וזו זכות גדולה למי שנזהר. **שנה טובה, כתיבה וחתימה טובה !**

לע"נ - הרב עמוס כמס גואטה בן פורטונה, סלים בן רחל, הרב שלום אהרון בן רחל, חכם שלום הכהן בן תפחה מלכה, הרב שמעון בן חביבה, הרבנית שולמית רחל בת מול, רבקה פנינה בת בסנדה, יעל טוהר בת נונה, שאול בן רחל ופורטונה בת רבקה, מורד בן פרידה, זקי יצחק בן פרידה, נוהם עליזה בת אסתר, רחל בת גרו, פרידה פירדוס בת נוהם עליזה, יוסף בן שמחה זיווג הנזן - אלישיב בן אסנת, אורה בת אסנת, אביגיל בת אסנת, לינוי בת אסנת, אודליה בת אסתר, מיכל מרים בת לימור, משה חיים בן סמלה אסתר, יעקב ישראל בן שושנה, יניב בן שושנה, ורד בת בתיה בריאנות ונחת ל - הרב חוקיהו דב הכהן בן שושנה, דוד בן זוהרה, נחמן בן רינה, זקי בן סמלה אסתר, שושנה בת רבקה, סמלה אסתר בת נוהם עליזה, ישראל הרצל בן ביה, אברהם בן לינה, רינת שרה בת שושנה, רחלי בת רינת שרה, שמואל בן רינת שרה, אבישי בן שולמית וש"ק - משה בן בלה, ששון בן רונית ברכה, מירי בת סוון, שי שלמה בן חנה, רפאל נתנאל בן מלי, שרה בת חנה, רינת שרה בת שושנה, מרדכי בן סמלה אסתר, אסתר בת בתיה, מאיר הראל בן יונה

מיוזם להפיל - האזניין להקציטולקבל את העלון או לסייע ולתמוך בהפצתו יפנה לאלפון - 052-6126053